

บทที่ 1

บทนำ

1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยและอีกหลายๆ ประเทศทั่วโลกกำลังประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจซึ่งมีแนวโน้มว่าจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างมากแก่บุคคล ห้างร้าน และผู้ประกอบการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นภาระหนี้สินของบุคคลธรรมดาที่ดำรงชีวิตตามปกติที่มีได้ประกอบการแต่กลับมีความฝืดเคืองด้านการเงินหรือภาระหนี้สินที่เกิดจากการประกอบการไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ ห้างร้านทั่วไป หรือผู้ประกอบการในบริษัทต่างๆ เมื่อมีภาระหนี้สินเกิดขึ้นย่อมต้องมีผู้ที่ต้องสูญเสียประโยชน์อย่างมาก ทำให้เกิดการติดตามทวงถามหนี้ นั่นคือ ผู้เป็นเจ้าของหนี้ที่มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย¹

ภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในส่วนของบุคคลธรรมดาย่อมทำให้บุคคลผู้ตกเป็นลูกหนี้ต้องประสบปัญหาในการดำรงชีวิต เช่น ไม่มีรายได้ในการดำรงชีวิตหรือมีแต่น้อยทำให้ฝืดเคืองรวมถึงไม่มีเงินหรือทรัพย์สินไปชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ นอกจากนี้หากจะมีการขอสินเชื่อบางประเภทหรือต้องมีการทำธุรกรรมทางการเงินบางอย่าง ผู้เป็นลูกหนี้ก็ไม่สามารถที่จะขอสินเชื่อหรือทำธุรกิจทางการเงินนั้นๆ ได้ เพราะลูกหนี้ขาดความน่าเชื่อถือทางการเงินหรือเพราะมีภาระหนี้สินค้างชำระเป็นจำนวนมากเป็นต้น บุคคลนั้นก็จะต้องดำรงชีวิตอย่างยากลำบากเพราะกลายเป็นบุคคลที่ไม่มีความน่าเชื่อถือทางการเงิน โดยเฉพาะในกรณีของบุคคลธรรมดา

จากสภาวะเศรษฐกิจที่ประเทศไทยประสบอยู่คงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าประชาชนคนไทยโดยส่วนใหญ่ที่ทำงานหรือประกอบอาชีพเป็นพนักงานของบริษัทส่วนใหญ่มักมี

---

¹ พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2549 มาตรา 194

ภาระหนี้ที่ต้องชดใช้ให้กับผู้เป็นเจ้าของ เช่น ภาระหนี้เงินกู้ไม่ว่าจะเป็นเงินกู้ในระบบ หรือเงินกู้ที่กู้ยืมจากสถาบันการเงินหรือแม้กระทั่งหนี้บัตรเครดิตเป็นต้น ที่กล่าวมาเป็น ภาระหนี้ค้างของบุคคลทั่วไปที่เกิดขึ้นจากความจำเป็นในการดำรงชีวิตตามปกติ

ขณะเดียวกันหากจะพิจารณาถึงผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการธุรกิจ บุคคลที่กล่าว มาทั้งหมดก็อาจประสบปัญหาภาวะหนี้ค้างชำระได้เช่นกันเหมือนบุคคลธรรมดาทั่วไปซึ่ง ภาระหนี้ค้างชำระดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจและประสบปัญหาขาดทุน หรือเกิดจากการระดมเงินลงทุนหรือเกิดจากการบริหารงานที่ผิดพลาดของผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการหรือเหตุผลอื่นใดนอกเหนือจากที่กล่าวมา ทั้งนี้ เมื่อผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการมีภาระหนี้ค้างที่ต้องชำระแต่ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้ ผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาก็จะขาดความน่าเชื่อถือทางด้าน การเงิน เมื่อขาดความน่าเชื่อถือทางด้านการเงินแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อการขอสินเชื่อกับ สถาบันการเงิน หรือแหล่งเงินทุนอื่น หรือมีปัญหาในการจัดหาแหล่งเงินได้เพื่อนำมาใช้ เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบกิจการหรือธุรกิจของตนเอง ท้ายที่สุดกิจการของ ตนเองนั้นก็ต้องประสบปัญหาจนถึงกับต้องล้มละลาย ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหากระทบต่อ ธุรกิจทุกภาคส่วน เพราะผู้ประกอบการมีหนี้สินที่ไม่สามารถชำระให้กับเจ้าหนี้ หรือ ผู้พิจารณาอนุมัติสินเชื่อหรือผู้ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับผู้ประกอบการ ขณะเดียวกันเจ้าหนี้ผู้อนุมัติสินเชื่อหรือผู้ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินก็อาจได้รับปัญหา เรื่องภาระหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จนทำให้หนี้ค้างจำนวนนั้นๆ กลายเป็นหนี้สูญทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง กรณีกลับกันหากผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการได้ขอ สินเชื่อจากสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อนำเงินทุนนั้นมาหมุนเวียนในการประกอบกิจการของ ตนเองแล้ว หากมีภาระหนี้ค้างชำระหรือแม้ชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนดระยะเวลาตามที่ ตกลงกันแล้ว สถาบันการเงินนั้นๆ ก็ต้องแจ้งข้อมูลของผู้ประกอบการหรือผู้ประกอบการ ไปยังหน่วยงานแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการที่ขอสินเชื่อ นั่นคือ บริษัท ข้อมูลเครดิต จำกัด ที่ได้ก่อตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 โดยในมาตรา 29 ได้กำหนดให้ มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตเป็นผู้นำหน้าในการกำกับดูแล ซึ่งคณะกรรมการนี้ จะประกอบไปด้วย ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย² เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัท ข้อมูลเครดิต

² พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545

จำกัด มีหน้าที่ในการให้ข้อเท็จจริงรายละเอียดเกี่ยวกับลูกค้าที่ขอสินเชื่อหรือเครดิตว่าเป็นข้อมูลเครดิตว่าลูกค้าที่ขอสินเชื่อหรือเครดิตนั้นมีคุณสมบัติเพียงพอที่จะอนุมัติสินเชื่อได้หรือไม่³

ดังนั้น ความน่าเชื่อถือทางการเงิน จึงมีความสำคัญอย่างมากกับผู้ประกอบการหรือบุคคลทั่วไปที่ต้องการแหล่งเงินทุนมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ ในกรณีที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินและต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อนำมาขยายธุรกิจ หรือแม้กระทั่งบุคคลธรรมดาหากขาดความน่าเชื่อถือแล้วก็ไม่สามารถที่จะขอสินเชื่อหรือทำธุรกรรมใดๆ ได้ ซึ่งการขาดความน่าเชื่อถือเป็นปัญหาสำคัญของการอนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการหรือบุคคลทั่วไปที่ดำเนินธุรกิจและการขาดความน่าเชื่อถือนี้ มิได้เกิดขึ้นเฉพาะการขอสินเชื่อกับสถาบันการเงินเท่านั้น แต่ยังมีผลไปถึงการขอสินเชื่อหรือแหล่งเงินกู้กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินอีกด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว หากจะมีการขอสินเชื่อหรือจัดหาแหล่งเงินทุนก็เป็นปกติธรรมดาที่ผู้อนุมัติให้สินเชื่อต้องมีการเรียกหลักประกันเพื่อเป็นประกันว่าหากมีการอนุมัติให้สินเชื่อไปแล้วหรืออนุมัติให้กู้ยืมจะไม่กลายเป็นหนี้สูญสามารถเรียกเก็บได้ ซึ่งหลักประกันในที่นี้อาจหมายถึงหลักประกันของผู้ขอสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันมาก่อน ในขณะที่ขอสินเชื่อหรือมีหลักประกันแต่หลักประกันนั้นไม่เพียงพอทำให้ผู้ประกอบการหรือบุคคลที่ต้องการสินเชื่อหรือเงินทุนต้องจัดหาหลักประกันมาเพิ่มเติม ขณะเดียวกันหากมีการอนุมัติให้สินเชื่อและต่อมามีหนี้ค้างชำระซึ่งในขณะที่ขอสินเชื่อไม่มีหลักประกันหรือมีหลักประกันแต่หลักประกันนั้นไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ที่เกิดขึ้นทั้งหมดจนท้ายที่สุดหากภาระหนี้ค้างมีจำนวนมากกว่าหลักประกันแล้ว ภาระหนี้ที่เกิดขึ้นนั้นก็อาจกลายเป็นหนี้สูญและกระทบต่อระบบเศรษฐกิจต่างๆ

หลักประกันของผู้ขอสินเชื่อโดยปกติ คือ ที่ดิน อาคารพาณิชย์ หรือทรัพย์สินที่มีรูปร่างชนิดอื่น เช่น รถยนต์ รวมถึงเงินสดที่นำมาวางเป็นหลักประกันรวมถึงทรัพย์สินอื่น เพื่อให้เพียงพอต่อการขอสินเชื่อหรือเพียงพอแก่การชำระหนี้ แต่จากปัจจุบันพบว่าทรัพย์สินดังกล่าวจัดหายได้ยาก ขณะเดียวกันก็อาจไม่เพียงพอต่อการนำมาเป็นหลักประกัน

³ เรื่องเดียวกัน. มาตรา 3

หรือนำมาชำระหนี้ ดังนั้น จึงมีความพยายามที่จะหาทรัพย์สินอื่น เช่น ทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง แต่มีคุณค่าเพียงพอที่นำมาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อหรือนำมาชำระหนี้ให้กับผู้พิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อซึ่งในอนาคตบุคคลเหล่านี้ก็คือ เจ้าหนี้ในเวลาต่อมา

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “หนี้” ถ้อยคำนี้มีรากฐานมาจากกฎหมายโรมันว่า “Obligation” ที่แปลความหมายได้ว่า “ภาระ” หรือ “หน้าที่” โดยคำว่าหนี้มีความหมายได้ 2 ทาง คือ (1) หมายถึง “สิทธิ” ซึ่งเรียกว่า “สิทธิเรียกร้อง” หรือ (2) “ภาระหน้าที่” หรือความเป็นหนี้⁴ โดยเมื่อมีภาระหนี้เกิดขึ้นสิทธิและหน้าที่ของผู้ขอสินเชื่อซึ่งก็คือผู้ที่ก่อให้เกิดหนี้จึงมีหน้าที่ต้องชำระหนี้และการชำระหนี้จะเกิดขึ้นได้ใน 2 ช่วงระยะเวลา คือ

(1) การชำระหนี้ก่อนฟ้อง คือ การกระทำใดๆ ก็ตามเพื่อให้หนี้นั้นระงับก่อนการฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งการชำระหนี้ในที่นี้สามารถที่จะกระทำอย่างใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความตกลงของคู่สัญญาหรือ

(2) การชำระหนี้หลังฟ้อง คือ การที่มีภาระหนี้ที่ต้องชำระแต่กลับไม่มีการชำระไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด ท้ายที่สุดก็มีการใช้วิธีการทางศาล คือ การฟ้องร้องคดีเพื่อให้ผู้อนุมัติให้สินเชื่อหรือในเวลาต่อมาได้เปลี่ยนสถานะมาเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถที่จะใช้วิธีการทางกฎหมายบังคับชำระหนี้โดยอาจบังคับเอากับหลักประกันใดๆ ก็ได้ให้ไว้ในขณะก่อนนี้ (ขอสินเชื่อ) หรือบังคับเอากับทรัพย์สินอื่นที่มีมูลค่าและราคาสามารถที่จะนำมาชำระหนี้ได้จนครบจำนวนหนี้ค้าง

แต่จากสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน พบว่าผู้ขอสินเชื่อหรือผู้ที่ตกอยู่ในฐานะลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่จะนำมาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อหรือไม่มีทรัพย์สินอื่นใดที่จะนำมาชำระหนี้ได้ ไม่ว่าหนี้นั้นจะเป็นหนี้ก่อนหรือหลังมีคำพิพากษา ดังนั้นหากมีการขอสินเชื่อและต่อมาสินเชื่อไม่ได้รับการอนุมัติ ผู้ขอสินเชื่อเองก็จะประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจ ขณะเดียวกันหากไม่มีการพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อ ผู้ให้สินเชื่อก็จะประสบปัญหาเช่นเดียวกันเพราะรายได้ของผู้อนุมัติให้สินเชื่อหรือแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงินเหล่านี้ดำรงกิจการอยู่ได้ก็ด้วยการปล่อยสินเชื่อ นอกจากนี้หากมีการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ แต่ท้ายที่สุดไม่ได้รับการชำระหนี้หรือไม่มีทรัพย์สินที่จะนำชำระ

⁴ โสภณ รัตนกร. (2533). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซต. หน้า 42.

หนี้ท้ายที่สุดภาระหนี้ต่างๆ อาจกลายเป็นหนี้สูญ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้จะก่อให้เกิดผลกระทบในทางเศรษฐกิจอย่างมาก

เมื่อกล่าวถึง ทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่ามีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ กฎหมายสิทธิบัตร และกฎหมายเครื่องหมายการค้า เป็นต้น และเป็นที่ยอมรับกันในหมู่ของนักกฎหมายหลายท่านรวมตลอดจนถึงมีคำพิพากษาดัดสินว่าทรัพย์สินทางปัญญานี้เป็นทรัพย์สินที่มีคุณค่าและราคา ประกอบกับปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่ควบคุมดูแลกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้มีนโยบายการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน ตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถนำทรัพย์สินที่มีอยู่และไม่เคยใช้เป็นหลักประกันการกู้เงินให้สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ เพื่อเพิ่มช่องทางให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นสามารถใช้เป็นหลักประกันในการชำระหนี้และมีการบังคับเอาหลักประกันนั้นๆ ให้กับเจ้าหนี้ได้อย่างรวดเร็ว⁵ ทั้งนี้ แนวทางนโยบายดังกล่าวได้เริ่มประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547

จากปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่า ทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งในที่นี้จะศึกษาเฉพาะกฎหมายลิขสิทธิ์⁶ เป็นทรัพย์สินที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันการนำเอาทรัพย์สินมาขอสินเชื่อโดยการเปลี่ยนแปลงให้เป็นหลักประกันในการชำระหนี้หรือนำมาชำระหนี้หรือนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดเป็นสิ่งสมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อได้พิจารณาหลักเกณฑ์การประกันการชำระหนี้ของกฎหมายต่างประเทศก็จะพบว่าหลักเกณฑ์ของกฎหมายต่างประเทศนั้นได้ยอมรับให้มีการนำเอาทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันในการชำระหนี้หรือนำมาชำระหนี้ได้ เพราะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีราคาอยู่ในตัวเองและเป็นสิ่งที่ผู้ทรงสิทธิต้องการที่จะหวงกันไว้เป็นของตน เพื่อที่จะได้ใช้ประโยชน์จากสิทธินี้อย่างถึงที่สุดจากความมีคุณค่าและราคาโดยเฉพาะสิทธิในงานลิขสิทธิ์

⁵ กิติพงศ์ อรุณพัฒน์พงศ์. การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน. วารสารการเงินการธนาคาร (พฤษภาคม 2546) : หน้า 191. อ้างถึงใน ภาณุวัฒน์ รุ่งเรืองอารี. (2546). การแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุนเพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 12.

⁶ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

อย่างไรก็ดี สิ่งที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่ข้อพิจารณาว่าสิทธิในงานลิขสิทธิ์สามารถนำมาชำระหนี้ นำมาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ หรือสามารถที่จะบังคับคดีตามคำพิพากษาเพื่อนำมาชำระหนี้ได้หรือไม่นั้น ก่อนอื่นต้องพิจารณาก่อนว่าสิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินประเภทใด มีหลักกฎหมายกำหนดห้ามมิให้นำมาชำระหนี้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ หรือห้ามที่จะบังคับคดีเพื่อนำมาชำระหนี้หรือไม่ โดยหลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาในที่นี้ คือ หลักกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะว่าด้วยทรัพย์สิน จ้างนอง จ้างนำ ทั้งนี้ หากการค้นคว้าพบว่าสิทธิในงานลิขสิทธิ์นั้นเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งแล้วและไม่มีกฎหมายห้าม สิทธิในงานลิขสิทธิ์นี้ก็ควรจะนำมาชำระหนี้ นำมาเป็นหลักประกันหนี้ หรือสามารถถูกบังคับคดีตามกฎหมายได้ รวมตลอดจนถึงสามารถบังคับคดีนำออกขายทอดตลาดได้เพื่อนำเงินมาชำระหนี้ได้ ซึ่งจากการค้นคว้านี้จะทำให้ทราบว่าทรัพย์สินใดบ้างที่ไม่ตกอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี โดยจะพิจารณาจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในมาตรา 285 และมาตรา 286 ซึ่งเป็นมาตราที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้โดยตรง หากบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง 2 มาตรานี้มิได้กำหนดข้อห้ามไว้และหากการค้นคว้าพบว่าสิทธิในงานลิขสิทธิ์สามารถตกอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีได้แล้ว หากจะมีการบังคับคดี การกระทำดังกล่าวจะกระทบกระทั่งหรือขัดกับสิทธิตามมาตรา 287 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือไม่ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาและศึกษาต่อไป โดยเฉพาะในเรื่องของการโอนสิทธิในงานลิขสิทธิ์ว่าจะสามารถนำมาปรับใช้กับการบังคับคดีกับสิทธิในงานลิขสิทธิ์ได้หรือไม่เช่นกัน เพราะเมื่อมีการบังคับคดีแล้วต้องมีการโอนสิทธิในงานลิขสิทธิ์ให้กับผู้ซื้อสิทธิในงานลิขสิทธิ์จากการขายทอดตลาดตามกฎหมายต่อไปอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป การบังคับคดี คือกระบวนการพิจารณาที่มีมาภายหลังศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีแล้ว โดยมีมุ่งหมายเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดตัดสินคดีของศาลนั่นเอง จากความที่กล่าวมาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาการนำสิทธิในงานลิขสิทธิ์นำมาชำระหนี้ นำมาเป็นประกันหนี้ และการบังคับคดีกับงานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อที่จะได้นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดโดยวิธีการบังคับคดีนั้นนำมาชำระหนี้ภายใต้กฎหมายไทยในปัจจุบัน โดยในการศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนจะได้ศึกษา

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องในส่วนจากระบบกฎหมายสหรัฐอเมริกา อังกฤษ และ ญี่ปุ่น โดยเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายไทย ซึ่งจากการค้นคว้าพบว่ากฎหมายของประเทศเหล่านี้ได้ยอมรับการนำเอาสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาชำระหนี้ มาเป็นหลักประกันหนี้ รวมถึงการบังคับคดีต่างๆ ที่แนวคิดในเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์นั้นไม่แตกต่างไปจากกฎหมายไทยเท่าใดนัก ซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้จะศึกษาในเชิงเปรียบเทียบเพื่อเสนอหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้สามารถนำเอาสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาชำระหนี้ มาเป็นหลักประกันหนี้ และบังคับคดีกับสิทธิในงานลิขสิทธิ์

2 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นสิ่งที่มืมูลค่าอยู่ในตัวเอง ผู้สร้างสรรค์หรือผู้ที่มีสิทธิในลิขสิทธิ์ที่อยู่ในครอบครองสามารถที่จะใช้สิทธินี้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาประโยชน์จากควมมีคุณค่าในตัวเองรวมตลอดถึงการแสวงหาประโยชน์โดยนำไปชำระหนี้ หรือนำสิทธิในงานลิขสิทธิ์ไปเป็นหลักประกันหนี้จากการขอสินเชื่อหรือแหล่งเงินทุน หรือการบังคับคดีกับงานอันมีลิขสิทธิ์ที่เป็นหลักประกันเพื่อนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดนำมาชำระหนี้ ซึ่งโดยเฉพาะหลักเกณฑ์เรื่องการบังคับคดีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยไม่ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้มีการบังคับคดีกับสิทธิในงานลิขสิทธิ์เพื่อนำมาชำระหนี้แต่อย่างใด ดังนั้น หลักเกณฑ์ในการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยจึงน่าที่จะบังคับคดีเอากับงานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อนำมาชำระหนี้ได้

3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี
- 2 เพื่อศึกษาความหมายของงานลิขสิทธิ์ การคุ้มครองและแนวคิดการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี

3 เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็น
หลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี

4 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระ
หนี้และการบังคับคดี

5 เพื่อศึกษาค้นคว้าหามาตรการที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา
ทางกฎหมายในการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี

4 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การศึกษาข้อมูลที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้เป็นการวิจัยในส่วนของ
เอกสาร (Documentary Research) โดยจะศึกษาถึงลักษณะของสิทธิในงานลิขสิทธิ์ว่าเป็น
ทรัพย์สินหรือไม่ สามารถที่จะนำเอาสิทธิในงานลิขสิทธิ์มาชำระหนี้ สามารถที่จะนำมา
เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อและสามารถที่จะถูกบังคับคดีนำออกขายทอดตลาดและ
นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดนำมาชำระหนี้ได้หรือไม่ โดยจะศึกษาจากเอกสารข้อมูล
ตามกฎหมายไทยประกอบกับกฎหมายต่างประเทศ คือ กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา
ประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งความสำคัญของสิทธิในงานลิขสิทธิ์จะเป็นทรัพย์สิน
ที่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การบังคับคดีตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่งหรือไม่ โดยจะวิเคราะห์รวมถึงเสนอแนะมาตรการในการแก้ไขปัญหา เพื่อสามารถที่
จะนำเอาสิทธิในงานลิขสิทธิ์นั้น นำมาชำระหนี้ นำมาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ
เพื่อใช้เป็นหลักประกันในการชำระหนี้ และสามารถที่จะบังคับคดีโดยการขายทอดตลาด
นำเงินที่ได้มาชำระหนี้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจใน
ประเทศไทยในปัจจุบัน

ขอบเขตของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดดังนี้ บทที่ 1 จะกล่าวถึงบท
นำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ขอบเขตของ
การศึกษาวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย สำหรับบทที่ 2 จะกล่าวถึง
ความหมายของลิขสิทธิ์ การคุ้มครอง แนวคิดการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกัน
การชำระหนี้และการบังคับคดี โดยศึกษากฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายไทย
นอกจากนี้ยังจะได้ศึกษาแนวคิดของไทยในการนำทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นทุน

โดยเฉพาะการนำมาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อเพื่อนำมาปรับใช้ในการนำมาชำระหนี้ ในบทที่ 3 จะศึกษาถึงปัญหาการใช้สิทธิในลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันในการชำระหนี้ และบังคับคดีตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษและประเทศญี่ปุ่น รวมถึงประเทศไทย ในบทที่ 4 จะกล่าวถึงความหมายขั้นตอนและวิธีการบังคับคดีและวิเคราะห์ปัญหาการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี และบทที่ 5 จะเป็นการสรุปและเสนอแนะถึงปัญหาการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดีรวมถึงเสนอแนะถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไทยให้สามารถนำคุณค่าของสิทธิในงานลิขสิทธิ์นำมาใช้ได้เต็มที่เกี่ยวกับการนำเอาสิทธิในงานลิขสิทธิ์นำมาชำระหนี้ นำมาเป็นหลักประกันการขอสินเชื่อและการบังคับคดีแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ โดยนำข้อกฎหมายของต่างประเทศนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือกฎหมายและศึกษาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อป้องกันอุปสรรคข้อขัดข้องที่อาจเกิดในลักษณะเดียวกัน

5 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้จะใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยจะศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และจะศึกษาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น เปรียบเทียบกับกฎหมายไทย

6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

- 1 ทำให้ทราบความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี
- 2 ทำให้ทราบความหมายของงานลิขสิทธิ์ การคุ้มครองและแนวคิดการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี
- 3 ทำให้ทราบปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี

4 ทำให้ทราบแนวทางการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็น
หลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี

5 ทำให้ทราบมาตรการที่เหมาะสมมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทาง
กฎหมายในการใช้สิทธิในงานลิขสิทธิ์เป็นหลักประกันการชำระหนี้และการบังคับคดี